REGISTERED WITH RNI NEW DELHI REG. N0.69683/97-Postal Registration No.RNP/KA/BGS/2259/2021-2023
Office of Posting: Bangalore PSO, Bangalore - 560026.; Date of Posting & Publishing Every Wednesday; Price Rs. 2 (Pages-8)

ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ
ವಾರ್ತಾ ಪತ್ರಿಕೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಪಟ್ಟಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಹಾಮಂಡಳದ ಅಧಿಕೃತ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ

ಸಂಪುಟ : 29 | ಸಂಚಿಕೆ : 41 | ಜನವರಿ 18, 2023 | ಬುಧವಾರ | ಪುಟಗಳು : 8 | ಬೆಲೆ : 2/-

ಕ್ರಿಪ್ಟೋ ಕರೆನ್ಸಿ ಒಂದು ಜೂಜು; ಅದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಬೇಕು : ಆರ್‌ಬಿಐ ಗವರ್ನರ್ ಶಕ್ತಿಕಾಂತ್ ದಾಸ್

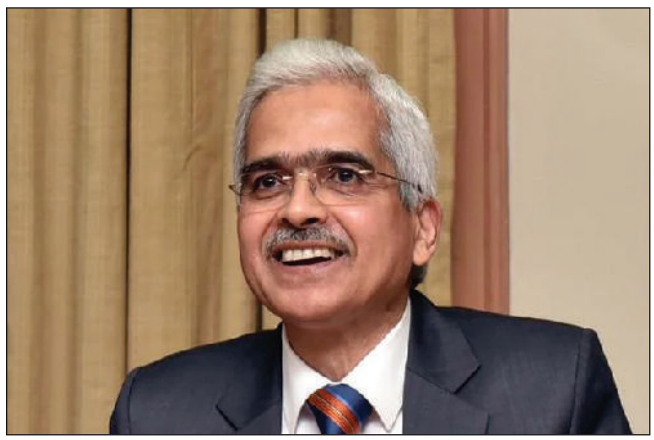

ಹೊಸದಿಲ್ಲಿ : ಕ್ರಿಪ್ಟೋ ಕರೆನ್ಸಿ ವಹಿವಾಟನ್ನು ವಂಚನೆ ಎಂದು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಆರ್‌ಬಿಐ) ಗವರ್ನರ್ ಶಕ್ತಿಕಾಂತ ದಾಸ್ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿಪ್ಟೋ ಕರೆನ್ಸಿ ವಹಿವಾಟು ಜೂಜಾಟವಲ್ಲದೇ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಮೌಲ್ಯವು ಕೇವಲ ಭ್ರಮೆಯಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು, ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಪ್ಟೋ ನಿಷೇಧಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕ್ರಿಪ್ಟೋ ಕರೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಅದರ ಬೆಂಬಲಿಗರು ಆಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಪ್ಟೊ ಕರೆನ್ಸಿ ಮೌಲ್ಯವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ, ಅದು ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಊಹೆಯಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಬಹಳ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಜೂಜು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೂಜಾಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇ–ರೂಪಾಯಿಯು ಭವಿಷ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅಳವಡಿಕೆಯು ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಣ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ," ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

3ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ...

ದಿನಾಂಕ : 28.01.2023ರಂದು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಒಂದು ದಿನದ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಪಟ್ಟಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಹಾಮಂಡಳ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿ. ಮಂಗಳೂರು ಇವರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳಿಗೆ ದಿನಾಂಕ:28.01.2023ರಂದು ಒಂದು ದಿನದ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿ., ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಸಭಾ ಭವನ, ಕೊಡಿಯಾಲ್ ಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು–575 003. ಇಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದಲ್ಲಿ "ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆ ಕಲಂಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1959ರ ಪ್ರಮುಖ ಕಾಯ್ದೆ ಕಲಂ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು, ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ಮಂಡಳಿಯ ಪಾತ್ರ, ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗೇತರ ಆದಾಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಲಾಭ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ತಜ್ಞರುಗಳಿಂದ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಸದರಿ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣವನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಹಾಗೂ ಉಪಹಾರದೊಂದಿಗೆ ದಿನಾಂಕ:28.01.2023ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 08.30 ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಕೋರಲಾಗಿದೆ. ದಿನಾಂಕ:24.01.2023ರೊಳಗಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಹಾಮಂಡಳದ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಪುಂಡಲೀಕ ಎನ್. ಕೇರೂರೆ ಯವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

2 ಜಿಡಿಪಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮುನ್ನೋಟ ಶೇ.7ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆ, ಕ್ಷೀಣಿಸಿದ ಜಾಗತಿಕ ಬೇಡಿಕೆ, ಹಣದುಬ್ಬರ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು!

4 ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರ 1 ವರ್ಷದ ಕನಿಷ್ಠ : ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನೆ ಐದು ತಿಂಗಳ ಗರಿಷ್ಠ

7 ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ

ಅತ್ಮೀಯ ಸಹಕಾರಿಗಳೇ...

ಕೇಂದ್ರ ಬಜೆಟ್; ಆರ್ಥಿಕ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ

"ನಾನು ಸಹ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದವಳು. ಹೀಗಾಗಿ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಆರ್ಥಿಕ ಒತ್ತಡದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗಾಗಿ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಬಜೆಟ್ ತಯಾರಿಗೂ ಮುನ್ನ ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವೆ ನಿರ್ಮಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್ ಅವರು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ನೀಡಿದ ಸಂದರ್ಶನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಬರುವ ಫೆಬ್ರವರಿ 1ರಂದು 2023-24ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಬಜೆಟ್ ಅನ್ನು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ರೂ. 5 ಲಕ್ಷದವರೆಗಿನ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕಳೆದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲೇ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ದೇಶವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದ್ದರೂ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲ ಸಂಕಷ್ಟದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಜಿಡಿಪಿ ಸತತವಾಗಿ ಕೆಳಮುಖವಾಗಿದ್ದು ಶೇ.5.8ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೇಲೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ದೇಶಿ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಿ ಮೂಲಗಳ ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರ ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. 5 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ವಸೂಲಾಗದ ಸಾಲದ ಬೃಹತ್ ಹೊರೆ ಇರುವುದು ಅವುಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲೇ ಇರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಸಾಲದೆಂಬಂತೆ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪ್ರಮಾಣ ಕಳೆದ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಗರಿಷ್ಠ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸರಕಾರದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೇ ಹೇಳುತ್ತಿವೆ.

ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಂಡನೆಯಾದ ಕೇಂದ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣಾ ವರದಿ ಹಾಗೂ ಆರ್‌ಬಿಐ ವರದಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಸಾಲ ಕಳೆದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ರೂ. 147.19 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿ, ಅಸಲು ಕಂತು ಪಾವತಿಗಾಗಿಯೇ ಸಾಲ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಹೀನಾಯ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದೊದಗಲಿದೆ ಎಂದು ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರು ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ 70ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರೂ. 76 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಸಾಲವಾಗಿದ್ದರೇ, ಕಳೆದ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬರೋಬರಿ ಒಟ್ಟು ರೂ. 196 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ. ಸಾಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಹಂತದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ, ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ, ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಮಹತ್ವದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಅವರ ಮುಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ನಿಭಾಯಿಸುವರೆಂದು ಆಶಿಸೋಣ.

ಎಚ್.ಕೆ. ಪಾಟೀಲ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಜಿಡಿಪಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮುನ್ನೋಟ ಶೇ.7ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆ, ಕ್ಷೀಣಿಸಿದ ಜಾಗತಿಕ ಬೇಡಿಕೆ, ಹಣದುಬ್ಬರ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು!

ಮುಂಬೈ : ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಶೇ.7.0 ರಷ್ಟಿರಲಿದೆ ಎಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಕುಸಿದ ಬೇಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣದುಬ್ಬರಗಳು ವಿಶ್ವದ 5 ನೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಾಗಿರುವ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲಿದೆ ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮಾ.31ಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯಗೊಳ್ಳುವ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಕಿ-ಅಂಶ ಮುನ್ನೋಟ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಭಾರತವನ್ನು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕೊರೋನಾ ಪ್ಯಾಂಡಮಿಕ್ ಬಳಿಕ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆ ವೇಗ ಪುಟಿದೆದ್ದಿದ್ದು, ಈಗ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸೆಣಸುತ್ತಿದೆ. ರಷ್ಯಾ-ಉಕ್ರೇನ್ ಯುದ್ಧದ ಪರಿಣಾಮ ದೇಶದ 1.4 ಬಿಲಿಯನ್ ಮಂದಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗಿದ್ದು, ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ಜನತೆ ಜರ್ಝರಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಆರ್‌ಬಿಐ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ರೆಪೋ ದರವನ್ನು ಶೇ.2.25 ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ ಮಾಡಿದೆ. ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಭಾರತ ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಆಶಾಕಿರಣವಾಗಿದೆ. ಜಿಡಿಪಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಡೇಟಾ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಮುನ್ನ ಭಾರತದ ಬೆಂಚ್ ಮಾರ್ಕ್ ಸೆನ್ಸೆಕ್ಸ್ ಮುಂಬೈ ನಲ್ಲಿ ಶೇ.0.75ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯಗೊಂಡಿತು.

ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರ ಶೇ.5.72ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆ : ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರವು ಶೇ. 5.72ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಣದುಬ್ಬರವಾಗಿದೆ. ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅಧಿಕೃತ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಗ್ರಾಹಕ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಆಧಾರಿತ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರವು ನವೆಂಬರ್ 2022 ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 5.88 ರಷ್ಟು ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2021 ರಲ್ಲಿ ಅದು ಶೇಕಡಾ 5.66 ರಷ್ಟಿತ್ತು.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮುಖ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಪಾಪೆ (ಐರಿಸ್) ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ

ದೆಹಲಿ : ವಂಚನೆ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ವಂಚನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಐರಿಸ್ ಸ್ಕ್ಯಾನ್ ಬಳಸಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮೂಲಗಳು ತಿಳಿಸಿರುವುದಾಗಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಈ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ ಎಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಬ್ಯಾಂಕರ್‌ನ ಮೂಲಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ.

ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಅನುಮತಿಸುವ ಸಲಹೆಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಹಿಂದೆ ವರದಿ ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಪರಿಶೀಲನೆ ಕಡ್ಡಾಯವಲ್ಲ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಮತ್ತೊಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಗುರುತಿನ ಕಾರ್ಡ್, ಶಾಶ್ವತ ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಾರ್ಡ್ ಅನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮುಖದ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಉದ್ದೇಶವು ಕೆಲವು ಗೌಪ್ಯತೆ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕಳವಳಗೊಳಿಸಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗೌಪ್ಯತೆ, ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಮುಖ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಕಾನೂನಿನ ಕೊರತೆಯಿರುವಾಗ ಇದು ಗಣನೀಯ ಗೌಪ್ಯತೆ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಕೀಲ ಮತ್ತು ಸೈಬರ್ ಕಾನೂನು ತಜ್ಞ ಪವನ್ ದುಗ್ಗಲ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

2023ರ ಆರಂಭದ ವೇಳೆಗೆ ಹೊಸ ಗೌಪ್ಯತೆ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಗುರಿಪಡಿಸುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದೆ. ಒಂದು ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 2 ಮಿಲಿಯನ್ ರೂಪಾಯಿ ಮೀರಿದ ಠೇವಣಿ ಮತ್ತು ಹಿಂಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗುರುತನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಹೊಸ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿ ಆಧಾರ್ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಗುರುತಿನ ಪುರಾವೆಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಬ್ಬರು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಧಾರ್ ಕಾರ್ಡ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಫಿಂಗರ್ ಪ್ರಿಂಟ್‌ಗಳು, ಮುಖ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣಿನ ಸ್ಕ್ಯಾನ್‌ಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯವು ಭಾರತೀಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ (ಯುಐಡಿಎಐ) ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬೆರಳಚ್ಚು ದೃಢೀಕರಣವು ವಿಫಲವಾದರೆ ಇದು ಮುಖದ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಐರಿಸ್ ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿತು.

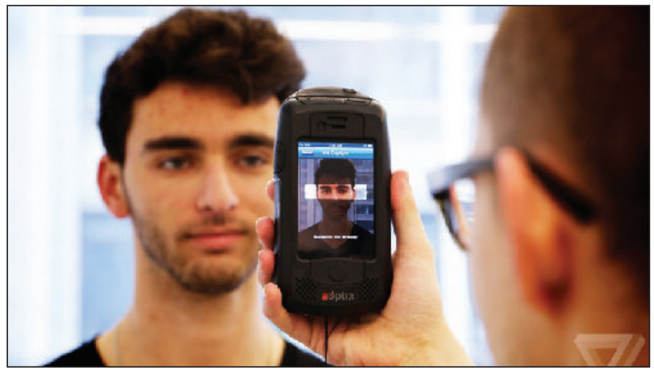

ಆಧಾರ್ ಕಾರ್ಡ್ ವಿತರಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ **UIDAI** ಯ ಪತ್ರವು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಹಕರು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆಧಾರ್ ಕಾರ್ಡ್ ವಿತರಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ **UIDAI** ಯ ಪತ್ರವು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಹಕರು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಲಹೆಯು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಒಂದು ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 2 ಮಿಲಿಯನ್ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಠೇವಣಿ ಅಥವಾ ಹಿಂಪಡೆಯುವಿಕೆಗಾಗಿ ಆಧಾರ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಪ್ಯಾನ್ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ.

...1ನೇ ಪುಟದಿಂದ

ಕ್ರಿಪ್ಟೊ ಕರೆನ್ಸಿಯಿಂದಲೇ ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಕುಸಿತ : ಕ್ರಿಪ್ಟೋ ಕರೆನ್ಸಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು, ಆರ್‌ಬಿಐ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತನ್ನ ಇ-ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕರೆನ್ಸಿ (ಸಿಬಿಡಿಸಿ) ಅನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಆರ್‌ಬಿಐ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ : ಕೋವಿಡ್-19 ಮತ್ತು ಅದರ ನಂತರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆರ್‌ಬಿಐ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಹಣದುಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾಳಜಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೇಲೂ ನಿಗಾ ಇಡಲಾಗಿದೆ. 2022-23ರ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಿಡಿಪಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಪೂರ್ವದ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಆರ್‌ಬಿಐ ಗವರ್ನರ್ ತಿಳಿಸಿದರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹಣದುಬ್ಬರ ನಿಯಂತ್ರಣವೇ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ಆಗಬೇಕು : ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷ 2022-23ರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಶೇ. 8.7ರಷ್ಟಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ. 6.8ರ ಜಿಡಿಪಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜಾಗತಿಕ ಹೊಡೆತಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಶಕ್ತಿಕಾಂತ ದಾಸ್ ಹೇಳಿದರು.

ಯುಪಿಐಗಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನ : ಖಾಸಗಿ ಕ್ರಿಪ್ಟೋ ಕರೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಡಿಜಿಟಲ್ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು (ಸಿಬಿಡಿಸಿ) ಆರ್‌ಬಿಐ ಚಲಾವಣೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಫೋನ್‌ಪೇ, ಗೂಗಲ್‌ಪೇಯಂಥ ಯುಪಿಐ ಸೇವೆಗೂ, ಸಿಬಿಡಿಸಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿರುವ ಶಕ್ತಿಕಾಂತ ದಾಸ್, ಯುಪಿಐ ಅನ್ನುವುದು ಒಂದು ಹಣ ಪಾವತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಿಬಿಡಿಸಿ ಅನ್ನುವುದು ಒಂದು ಕರೆನ್ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯನ್ನು ಯುಪಿಐ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಿಬಿಡಿಸಿ ಅನ್ನುವುದು ಕರೆನ್ಸಿ ನೋಟುಗಳಂತಿದೆ, ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೇ, ಸಿಬಿಡಿಸಿ ಮುದ್ರಿತ ನೋಟುಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ನೋಟುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲು ಬೃಹತ್ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ವೆಚ್ಚಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಸಿಬಿಡಿಸಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಎರಡು ದೇಶಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಶೀಘ್ರ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ದಾಸ್ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಗವಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿ., ಕೊಪ್ಪಳ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ(ಪ್ರ) ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ ಹ. ಜೋಷಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ

ಕೊಪ್ಪಳ : ಶ್ರೀ ಗವಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿ., ಕೊಪ್ಪಳ ಇದರ ಪ್ರಭಾರ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ ಹ. ಜೋಷಿ ರವರು ದಿನಾಂಕ : 03.11.2022ರಂದು ಮಹಾಮಂಡಳಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಿಆರ್‌ಎಆರ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ 4200 ಚದರ ಅಡಿ ಇರುವ ನಿವೇಶನ ಮತ್ತು 2000 ಚದರ ಅಡಿ ಇರುವ ಕಟ್ಟಡ ಕುರಿತು ಮರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿಸುವ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕೇಳಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಲಹೆಗಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಸುಧಾಕರ ಭಟ್ ರವರು ಈ ಕುರಿತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಕೂಡಾ ನೀಡಿದ್ದರು.

ಈ ಕುರಿತಂತೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಿಆರ್‌ಎಆರ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮರು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿಸುವ ಕುರಿತು ದಿನಾಂಕ:01.12.2022ರಂದು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತೋಲೆ ಸಂ.ಡಿಒಆರ್/ಸಿಎಪಿ/ಆರ್‌ಇಸಿ/86/09.18.201/2022–23 ಮೂಲಕ ಈ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮರುಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿಸುವ ಕುರಿತು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸುತ್ತೋಲೆ ಬರುವ ಮುನ್ನವೇ ಈ ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಹೀಗೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೋರಿದ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಭಿನಂದನೀಯ. ಈ ಕುರಿತಂತೆ ಶ್ರೀ ಗವಿಸಿದ್ದೇಶ್ವರ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪ್ರಭಾರ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ ಹ. ಜೋಷಿಯವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮಹಾಮಂಡಳದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಪರವಾಗಿ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವ ಮೇಧಾವಿ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರ 1 ವರ್ಷದ ಕನಿಷ್ಠ : ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನೆ ಐದು ತಿಂಗಳ ಗರಿಷ್ಠ

ನವದೆಹಲಿ : ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರ ಪ್ರಮಾಣವು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.5.72ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದೇ ವೇಳೆ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ಶೇ.7.1ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ. ಹಣದುಬ್ಬರ ಇಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಏರಿಕೆಯು ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪಾಲಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆಗಳು ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಣದುಬ್ಬರ ತಗ್ಗಿರುವ ಕಾರಣ, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಆರ್‌ಬಿಐ) ರೆಪೊ ಹೆಚ್ಚಳದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ರೆಪೊ ಏರಿಕೆಗೆ ಅಲ್ಪವಿರಾಮ ಕೂಡ ನೀಡಬಹುದು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆರ್‌ಬಿಐ 2022ರ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ರೆಪೊ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರ ದರವು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕನಿಷ್ಠಮಟ್ಟ. ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ತಗ್ಗಿರುವುದು ಹಣದುಬ್ಬರ ಇಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣ.

ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರವು 2022ರ ಜನವರಿಯಿಂದ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ವರೆಗೆ ಆರ್‌ಬಿಐ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯಾದ ಶೇ.6ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ.5.88ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆ ಕಂಡಿತು. ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಇಳಿದಿದೆ. 2021ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರ ಶೇ.5.66ರಷ್ಟು ಇತ್ತು. ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳ ಹಣದುಬ್ಬರವು ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ.4.67ರಷ್ಟು ಇದ್ದಿದ್ದು ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ.4.19ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆ ಆಗಿದೆ.

ಕಂಪನಿಗಳು ತಯಾರಿಕಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ 2022–23ನೇ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ನಾಲ್ಕನೇ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರವು ಏರುಮುಖವಾಗಿಯೇ ಇರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. 2023ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣದುಬ್ಬರವು 2022ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ಗಿಂತಲೂ ತುಸು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂದರೆ ಶೇ.5.8ರಿಂದ ಶೇ.6ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಐಸಿಆರ್‌ಎನ ಮುಖ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞೆ ಅದಿತಿ ನಾಯರ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನೆ ಶೇ.7.1ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ : ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ ಕಂಡಿದ್ದ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯು ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ.7.1ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ. ಐದು ತಿಂಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟ ಇದಾಗಿದೆ. 2022ರ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ.12.6ರಷ್ಟು ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡಿತ್ತು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೂಚ್ಯಂಕವು (ಐಐಪಿ) ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ.4.2ರಷ್ಟು ಕುಸಿದಿತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಕಛೇರಿಯು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ ಅಂಕಿ–ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ತಯಾರಿಕಾ ವಲಯವು ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ.6.1ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡಿದೆ. ಗಣಿ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಶೇ.9.7ರಷ್ಟು, ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಶೇ.12.7ರಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳ ವಲಯವು ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ.20.7ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡಿದೆ. ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ.2.6ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆ ಕಂಡಿತ್ತು. ಪ್ರಸಕ್ತ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲ್–ನವೆಂಬರ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಐಐಪಿ ಶೇ.5.5ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ.17.6ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡಿತ್ತು.

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಾಕರ್ : ಆರ್‌ಬಿಐ ಹೊಸ ನಿಯಮ ಜಾರಿಗೆ

ಬಿ.ಎನ್. ಭರತ್, ನಿವೃತ್ತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿ

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಅಥವಾ ಒಡವೆ ಇಟ್ಟರೆ ಅದು ಕಳ್ಳಕಾಕರ ಪಾಲಾಗುವ ದಿಗಿಲು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅಥವಾ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ತೆರಳುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಇಂಥ ಆತಂಕವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಚಿನ್ನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವರೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಭಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವೇಳೆ ಜನರಿಗೆ ನೆನಪಾಗುವುದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಾಕರ್‌ಗಳು.

ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಸದಾ ಧರಿಸಿಕೊಂಡೇ ಇರುವುದಾಗಲೀ, ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿಯೂ ಮನೆಯಲ್ಲೆ ಇಡುವುದಾಗಲೀ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನ ನೀಡಿದಂತೆಯೇ ಸರಿ. ದರೋಡೆಕೋರರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ಇತರ ಮುಖ್ಯವಾದ ದಾಖಲೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತೆಗೆದಿಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಲಾಕರ್‌ಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಆರ್‌ಬಿಐ) ಲಾಕರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಆರ್‌ಬಿಐ ತಂದ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳೇನು?

- ಈ ಹಿಂದೆ ಗ್ರಾಹಕರು ಲಾಕರ್‌ನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೀಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಗ್ರಾಹಕರು ಲಾಕರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡುವಂಥ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು.
- ಬ್ಯಾಂಕ್ ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ಜತೆಗೆ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಇರಿಸುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಹಾನಿ ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಗ್ರಾಹಕರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರದ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಭಾರೀ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಈಗ ಹೊಸ ನಿಯಮದಿಂದ ಈ ಗೊಂದಲಗಳು ನಿವಾರಣೆಗೊಳ್ಳಲಿವೆ.

ಲಾಕರ್ ಖಾತೆ ಹೇಗೆ ತೆರೆಯುವುದು?

ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆ ಇರುವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಶಾಖೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಬೇಕು. ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ, ವಿಳಾಸದ ಪುರಾವೆ, ಭಾವಚಿತ್ರ, ಕರಾರು ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಕಾಗದದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮುದ್ರಿತ ಅರ್ಜಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲಾಕರನ್ನು ನೀಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಿಗದಿತ ಶುಲ್ಕ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಲಾಕರ್‌ನ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 3 ವರ್ಷಗಳ ಸ್ಥಿರ ಠೇವಣಿಯನ್ನಿಟ್ಟು (ಫಿಕ್ಸೆಡ್ ಡಿಪಾಸಿಟ್) ಅದರ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದಲೂ ಲಾಕರಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಶುಲ್ಕ ಕಟ್ಟುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಕೆಲವೆಡೆ ಇರುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಲಾಕರ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶುಲ್ಕವಿರುತ್ತದೆ.

ಲಾಕರ್‌ನ ಬಳಕೆ ಹೇಗೆ?

- ಲಾಕರ್‌ಗಳು ಯಾರ ಹೆಸರಲ್ಲಿವೆಯೋ ಅವರೇ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಭಾವಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಸಹಿಗಳು ತಾಳೆಯಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಬಳಿಕವಷ್ಟೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಲಾಕರ್ ಇರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೊಠಡಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ.
- ಅಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೀಲಿ ಕೈಯನ್ನು ಹಾಗು ಗ್ರಾಹಕರ ಬಳಿ ಇರುವ ಕೀಲಿ ಕೈಯನ್ನು ಹಾಕಿದ ಬಳಿಕವಷ್ಟೆ ಲಾಕರ್ ತೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಕೀಲಿ ಕೈ ಹಾಕಿದರೆ ಲಾಕರ್ ತೆರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಬಳಿ ಇರುವ ಕೀಲಿ ಕೈ ಹಾಕಿದ ಬಳಿಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೊರ ಹೋಗುವರು.
- ಲಾಕರ್ ಹೊಂದಿರುವ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಲಾಕರ್‌ಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯೇ ಕೀಲಿ ಕೈ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರ ಬಳಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲಾಕರ್‌ಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೀಲಿ ಕೈ ಇರುತ್ತದೆ.
- ಲಾಕರ್‌ನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಗ್ರಾಹಕ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಕೀಲಿ ಕೈ ಮುಖಾಂತರ ಕೀಲಿ ಹಾಕಿದರಾಯಿತು, ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಆಗ ಕೀಲಿ ಹಾಕುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಗ್ರಾಹಕರು ಒಮ್ಮೆ ಕೀಲಿ ಹಾಕಿದ ಬಳಿಕ ಆಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೂ ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗಾಗಲೀ, ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಗಾಗಲೀ ಪ್ರತೇಕವಾಗಿ ಲಾಕರ್ ತೆರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
- ಲಾಕರ್ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದು ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಹೊರ ಹೋಗುವಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಹೋದರಾಯಿತು. ಲಾಕರ್‌ಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗ್ರಾಹಕರು ಎಂದೂ ಮರೆಯಬಾರದು, ಮರೆತು ತೆರೆದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ಬ್ಯಾಂಕು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ.
- ಬೀಗ ಹಾಕಿದ ಬಳಿಕ ಒಮ್ಮೆ ಕೆಳಗೇನಾದರೂ ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತು ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳಿತು.

ಕೀಲಿ ಕೈ ಕಳೆದುಹೋದರೆ?

ಲಾಕರಲ್ಲಿ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಆಭರಣ, ವಸ್ತುಗಳು ಇರುವ ಕಾರಣ ಅದರ ಕೀಲಿ ಕೈ ಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದಿಡಬೇಕು. ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಕೀಲಿ ಕೈ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕಾಣೆಯಾದರೆ ಅಥವಾ ಕಳೆದುಹೋದರೆ, ಆ ಕೀಲಿ ಕೈ ಯಿಂದ ಬೇರೆಯವರು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಲಾಕರ್ ತೆರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಹಿ ಹಾಗೂ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ತಾಳೆಯಾಗಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಆದರೂ ಕೀಲಿ ಕೈ ಕಳೆದುಹೋದರೆ ಕೂಡಲೇ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಆಗ ಲಾಕರ್ ಒದಗಿಸಿದ ಕಂಪನಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಂದು, ಖಾತೆದಾರನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಒಡೆಯುವರು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಸಮಯ ಹಿಡಿಯಲೂಬಹುದು.

3 ವರ್ಷ ಶುಲ್ಕ ಕಟ್ಟದೇ ಇದ್ದರೆ ಬ್ಯಾಂಕು ಲಾಕರ್ ಒಡೆಯುತ್ತೆ!

- ಲಾಕರಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಕಟ್ಟದೆ ಬಾಕಿ ಇಟ್ಟರೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನೆನಪೋಲೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು 3 ವರ್ಷ ಕಟ್ಟದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಡೆದು ತೆರೆಯುವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಲಾಕರ್ ತಯಾರಿಸಿದ ಕಂಪನಿಯವರು ವಿಧಿಸುವ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರೇ ಭರಿಸಬೇಕಾಗುವುದು.
- ಲಾಕರಿನ ಒಳಗಿರುವ ಚಿನ್ನಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ವಸ್ತುವಿಗಾಗಲೀ, ಯಾವುದೇ ವಿಮೆ (ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್) ಇರುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ ಕೆಲವು ವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿಶೇಷ ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವ ಹೊಸ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನಷ್ಟವಾದರೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬೇಕಾಗುವುದು.
- ಗ್ರಾಹಕರ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ, ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ಲಾಕರನ್ನು ತೆರೆದಾಗ ಅವರ ಮೊಬೈಲ್ ದೂರವಾಣಿಗೆ ಅಥವಾ ಇಮೇಲ್‌ಗೆ ಸಂದೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಲಾಕರನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು ಹಾಗು ಬೇರೇನೇನು ನಿಬಂಧನೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹೊಸ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇಕಿದೆ ಸಪ್ತ ವಿತ್ತೀಯ ಸಂಕಲ್ಪಗಳು

▸▸ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಮೂಕನಹಳ್ಳಿ

ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂದುಕೊಂಡು ಮಾಡಲಾಗದ ಉಳಿತಾಯ, ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದ ಪಾಠ ಕಲಿತು ಈ ವರ್ಷ ಹಾಗೆ ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರಿದ್ದೇವೆ, ಕೆಟ್ಟ ಹೂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ತೊಡಗಿಸಿ ಕೈ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡು "ಹೂಡಿಕೆಯ ಸಹವಾಸ' ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದವರ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಗವಿದೆ. ತಿಂಗಳ ಸಂಬಳ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದೆರೆಡು ದಿನದ ಸಂಗಾತಿ. ಅದು ಬಂದದ್ದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕಂತು, ಖರ್ಚು ಎಂದು ಅದ್ಯಾವಾಗ ಹೊರಟು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ ಗೊತ್ತೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದರ ಮಧ್ಯೆ ಎಲ್ಲಿಯ ಉಳಿಕೆ? ಎಲ್ಲಿಯ ಹೂಡಿಕೆ? ಎನ್ನುವ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ವರ್ಗವಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಹೊಸತೇನಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವಿವಿಧ ಭಾರತವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿರಲಾರರು ಅಲ್ಲವೇ? ಇರಲಿ.

ಹೊಸ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಸಂಕಲ್ಪಗಳು ಬಹುತೇಕರು ಮಾಡುವುದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ. ಸಂಕಲ್ಪ ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಣಕಾಸಿಗೆ ಸಂಬಂದಪಟ್ಟಿರಬೇಕು ಎಂದೇನಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬದುಕಿಗೆ ವಿತ್ತೀಯ ಶಿಸ್ತು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಸಿದರೆ ಅದು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಮ ಎನ್ನುವ ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಮಾತೊಂದಿದೆ. ಇಂದಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅದು ಕೂಡ ಬದಲಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಸಿದರೆ ಅದು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಮ ಎನ್ನುವುದು ಇಂದಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ ಉಳಿಸುವುದು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ. ಉಳಿಸಿದ ಹಣವನ್ನ ಸರಿಯಾದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟ. ಹೀಗಾಗಿ ಬದುಕಿಗೆ ನ್ಯಾಯಯುತ ಗಳಿಕೆ, ಉಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೊಂದಷ್ಟು ಅಂಶಗಳು ಕೂಡ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ, ಅವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಹೊಸ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಕೆಡುಕನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ನಷ್ಟದಿಂದ ಲಾಭದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಖರ್ಚಿನ ಮೇಲಿರಲಿ ನಿಗಾ : ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಹೇಳುವುದು ದುಡಿದ ಹಣ ಎಲ್ಲೋಯ್ತು ಅಂತಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು. ಇದರರ್ಥ ಬಹಳ ಸರಳ. ನಿಮ್ಮ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ನಿಖರವಾದ ಅರಿವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಸರಳ ಮದ್ದಿದೆ. ಆದಾಯವೆಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅದರ ಮುಂದೆ ತಿಂಗಳ ಖರ್ಚೆಷ್ಟು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎರಡು ವಿಧವಿದೆ. ಒಂದು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಬದಲಾಗದೆ ಇರುವ ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಬದಲಾಗುವ ಖರ್ಚು, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಂಡುಕೇಳರಿಯದ ತಕ್ಷಣ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಖರ್ಚು. ಹೀಗೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಬಂದೆರಗುವ ಖರ್ಚಿಗೆ ಎಂದು ಒಂದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವ್ಯಯದ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಲೆಕ್ಕ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹುಡಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೊಂದು ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವ್ಯಯದ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ

ವೇತನದ 20/30 ಪ್ರತಿಶತ ತೆಗೆದಿರಿಸಿ : ಗಳಿಸಿದ ವೇತನದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಉಳಿದದ್ದು ಹೊಂದಿಕೆ ಮಾಡಿದರಾಯ್ತು ಎನ್ನುವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ತಪ್ಪು. ಗಳಿಕೆಯ 20/30 ಪ್ರತಿಶತ ಹಣವನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ನನ್ನದಲ್ಲ ಎಂದು ತೆಗೆದಿರಿಸಿ ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಸರಿ ವಿಧಾನ. ಆದರೆ ಬಹುತೇಕರಿಗೆ ಬಂದ ಹಣ ಹೇಗೆ ಖಾಲಿ ಆಯ್ತು ಏತಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದೆವು ಎನ್ನುವ ಲೆಕ್ಕವೇ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರು ಮೊದಲಿಗೆ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂತರ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗಳಿಕೆಯ 20/30 ಪ್ರತಿಶತ ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಉಳಿದದ್ದರಲ್ಲಿ ಬದುಕುವುದು ಕಲಿಯಬೇಕಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿಯ ಆಸೆಗೆ ಮರುಳಾಗಬೇಡಿ : ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಏರುಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೂ ಅದು ನೀಡುವ ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ಹಣದುಬ್ಬರವನ್ನು ಮೀರಿ ಗಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಚೀಟಿ ಹಾಕುವುದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಡ್ಡಿ ಆಸೆಗೆ ಕಂಡು ಕೇಳಿರದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಳಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪು. ಒಂದೆರಡು ಪ್ರತಿಶತ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇಡುವುದು ಬಹಳ ಸೇಫ್. ಅದರಲ್ಲೂ ಹಿರಿಯ ನಾಗರೀಕರು ಇದನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ, ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಗಳಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ಆಸೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಡಿ. ಉಳಿದ ದಿನಗಳನ್ನು ಸಾರ್ಥಕ ಭಾವದಿಂದ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಕಳೆಯುವುದಷ್ಟೇ ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಉಳಿದವರಿಗೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ರಿಸ್ಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಳಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ರಿಟರ್ನ್ಸ್‌ಗಿಂತ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆತುರದ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ಕ್ರಿಪ್ಟೋ ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದ ದೂರವಿರಿ : 70ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನ ಪಾಪ್ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಅದೊಂದು ಸಮೂಹ ಸನ್ನಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂದಿಗೆ ಆ ದಿನಗಳ ಪಾಪ್ ಕಲ್ಚರ್ ಮೀರಿಸಿ ಕ್ರಿಪ್ಟೋ ಕಲ್ಚರ್ ಅಥವಾ ಕ್ರಿಪ್ಟೋ ಜನರೇಷನ್ ಶುರುವಾಗಿದೆ. ಇದು ಯಾವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಂದರೆ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಪ್ಟೋದಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಅದು ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮರುಳಾಗಬೇಡಿ. ಗ್ರೇಟ್ ಗುಡ್ ಫಾರ್ ಯು ಎನ್ನುವ ಸಂಯಮ ನಿಮ್ಮದಾಗಿರಲಿ. ಅಪ್ಪಿತಪ್ಪಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ನಯಾಪೈಸೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅಂದ ಹಾಗೆ ಕ್ರಿಪ್ಟೋನಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲು ನೀವೇನು ಕೋಟ್ಯಧಿಪತಿ ಆಗಿರಬೇಕಿಲ್ಲ. ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಹೂಡಿಕೆ

7ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ...

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ

▸▸ ಸುಧಾಕರ್ ಭಟ್, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸಲಹೆಗಾರರು.

ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಅವರು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗುವ ಮುನ್ನ ಒಂದು ಸಾಲದ ಖಾತೆಗೆ ಜಾಮೀನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅವರು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ನಂತರ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿಯಾಗದೆ ಖಾತೆ ಸುಸ್ತಿ ಸಾಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಲದ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

(ಎ) ತಾವು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಜಾಮೀನು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಾಲವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿರ್ದೇಶಕರು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿರ್ದೇಶನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ? ನಮಗೆ ಆಧಾರ ಸಹಿತ ಉತ್ತರಿಸಿ.

(ಬಿ) ಸದಸ್ಯರು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗುವ ಮೊದಲು ಪಡೆದ ಸಾಲ ಮತ್ತು ನೀಡಿದ ಜಾಮೀನು, ಅವರು ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ನಂತರ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಾಲವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುವುದೇ?

(ಸಿ) ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗುವ ಮೊದಲು ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು ಕೂಡಾ ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ರಿಟರ್ನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಾಲವೆಂದು ವರದಿ ಮಾಡಬೇಕೇ? ವರದಿ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಬಹುದು?

(ಡಿ) ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಪರಿಹಾರ (OTS) ನೀಡಬಹುದೇ?

– ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿ., ಬೆಂಗಳೂರು.

ಉತ್ತರ : (ಎ) ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ದಿನಾಂಕ ಫೆಬ್ರವರಿ 5, 2021ರಂದು ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ನಿರ್ದೇಶಕರು ಅಥವಾ ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನೀಡುವ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಜಾಮೀನು ನೀಡಬಾರದು ಎಂದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸುತ್ತೋಲೆಯ ಪ್ಯಾರ 3ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಮೀನು ಕೂಡಾ ಸಾಲವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಜಾಮೀನು ಹಾಕಿದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಗುಜರಾತಿನ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ದಿನಾಂಕ: ಡಿಸೆಂಬರ್ 21, 2022ರಂದು ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದೆ.

(ಬಿ) ಸದಸ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿರ್ದೇಶಕನಾಗುವ ಮೊದಲು ಪಡೆದ ಸಾಲ ಅಥವಾ ನೀಡಿದ ಜಾಮೀನು ಆತ ನಿರ್ದೇಶಕನಾದ ನಂತರ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಆಶಿಸುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ (ಕಾರ್ಪೋರೇಟ್ ಗವರ್ನನ್ಸ್)ದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ತನ್ನ ಪ್ರತಿ ತಪಾಸಣೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ರೇಟಿಂಗ್‌ನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸೇರಿ, ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡದೆ ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

(ಸಿ) ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗುವ ಮೊದಲು ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು ಕೂಡಾ "ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಾಲ"ವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ರಿಟರ್ನ್‌ನಲ್ಲಿ ವರದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ವರದಿ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿರಿಸಿದ ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇವಲ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಕಾರಣಗಳಿಗೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ಪರಿಪಾಠ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

(ಡಿ) ಹಾಲಿ ಮತ್ತು ಮಾಜಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರಿಯಾಯಿತಿ ನೀಡುವ ಮೊದಲು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

...ನೇ ಪುಟದಿಂದ

ಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಜನರು ಇದಕ್ಕೆ ದಾಸರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೆನಪಿರಲಿ ಇದು ಜೂಜಾಟವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ವೆಲ್ತ್ ಕ್ರಿಯೇಷನ್ಗೆ ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೇಶಿಸದೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲ : ವೆಲ್ತ್ ಕ್ರಿಯೇಷನ್ ಹೆಚ್ಚು ಉಳ್ಳವರಿಗೆ ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವಿಲ್ಲದ ಆದರೆ ವೆಲ್ತ್ ಕ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹಂಬಲವಿದ್ದವರಿಗೆ ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೇಶಿಸದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಯ್ಕೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವವರಿಗೆ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಂಡ್‌ಗಳು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಆಯ್ಕೆ. ಆದರೆ ಗಮನವಿರಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಲವಾರು ವಿಧಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯ ಅಧ್ಯಯನವಿಲ್ಲದೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಹೀಗಾಗಿ ವೆಲ್ತ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳು ಒಂದಷ್ಟು ಸ್ಕಿಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಪ್ಡೇಟ್ ಆಗುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

ಕೈಸಾಲ ಕೊಡುವುದು/ಮಾಡುವುದು ಎರಡೂ ಬೇಡ : ಸಾಲ ಎನ್ನುವುದು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದಾಗ ಬಳಸಬೇಕಾದ ಕೊನೆಯ ಅಸ್ತ್ರ. ಇದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಬಳಸಬಾರದು ಹಾಗೊಮ್ಮೆ ಸಾಲ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಳಿ ಸಾಲ ಎತ್ತುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬಂಧು ಅಥವಾ ಮಿತ್ರರ ಬಳಿ ಹಣ ಕೇಳುವುದು ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಂಬಂಧವೂ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ, ಹಣವೂ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಮ್ಮೆ ಸಾಲದ ವಿಷ ವರ್ತುಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರೆ, ಆ ಸುಳಿಯಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಪ್ರಥಮ ಮನೆ, ಸೈಟುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಮಾಡಿದರೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಕಾರು ಕೊಳ್ಳಲು, ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲು, ವಿದೇಶಿ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲು ಸಾಲ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ನಿರ್ಧಾರವಲ್ಲ.

ಗಳಿಕೆ–ಉಳಿಕೆ–ಹೂಡಿಕೆ ಎನ್ನುವುದು ಮ್ಯಾರಥಾನ್ ಓಟ ಎನ್ನುವುದು ನೆನಪಿರಲಿ : ಗಳಿಕೆ–ಉಳಿಕೆ–ಹೂಡಿಕೆ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ 3 ರಿಂದ 4 ದಶಕದ ಓಟ. ಹೀಗಾಗೇ ಮ್ಯಾರಥಾನ್ ಎಂದದ್ದು! ಆ ನಂತರ ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೂ ನಿಲ್ಲುವುದು ಅದು ರಿಲೇ ರೇಸ್ ಇದ್ದಂತೆ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಕೂಡ ವಿತ್ತೀಯ ಸಾಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ನಡೆದ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಅವರು ಕೂಡ ನಡೆಯಬೇಕು ಅಂತೇನಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಆ ಮಟ್ಟಿಗಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಅವರದನ್ನಾಗಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಸಾಕ್ಷರತೆ ಬೆಳೆಸುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆ ಮಾತು : ಮೊದಲ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇಂದಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗಳಿಕೆಗಿಂತ ಉಳಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಉಳಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಅದರಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟ ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಹಣಕಾಸು ತಪ್ಪುಗಳು ಕೂಡ ಜೀವನದ ಐದಾರು ವರ್ಷವನ್ನು ನುಂಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯಮ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ತಪ್ಪುಗಳು ಜೀವನವನ್ನು ಮರಳಿ ಟ್ರ್ಯಾಕ್‌ಗೆ ತರಲಾಗದಷ್ಟು ಹದಗೆಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕರುಣೆ, ಮರುಕಕ್ಕೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ದಿಟ್ಟ, ನಿಖರ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು ಹೊಸ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಡುವಂತಾಗಲಿ. ವೆಲ್ತ್ ಕ್ರಿಯೇಷನ್ ಎನ್ನುವುದು ಗುರಿಯಾಗಿರದೆ ಅದು ಸಹಜ ಬದುಕಾಗಲಿ. ಅದರತ್ತ ಸಹಜ ಸರಳ ನಡಿಗೆಯಿರಲಿ.

ಆನ್‌ಲೈನ್ ನ್ಯೂಸ್

ಈ ಪುಟದಲ್ಲಿನ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಓದಿದ್ದೀರಾ...?
ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾದ ಸುದ್ದಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲಿವೆ ಓದಿ.

- ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ತೀವ್ರ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾ ವಲಯದ ಓಝೋನ್ ಪದರದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ರಂಧ್ರವು ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ 43 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರಂಧ್ರವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲಿದೆ ಎಂದು ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
- ಕಾಶ್ಮೀರದ ಶ್ರೀನಗರದಿಂದ 90 ಕಿಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಟೆಥಾನ್ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಬೆಳಕು ಮೂಡಿದೆ.
- ಹಾವೇರಿಯ ಹಾಜಿ ಉಸ್ಮಾನ್ ಸಾಹೇಬ್ ಪಟವೇಗಾರ್ ಅವರು ದಶಕಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿರುವ ಏಲಕ್ಕಿ ಹಾರಗಳು ಘಮ ಘಮ ಸುವಾಸನೆಯೊಂದಿಗೆ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೊರಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿವೆ.
- ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ಕೆ.ಎಂ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯ ಪ್ರಥಮ ಕಮಾಂಡರ್ ಇನ್ ಚೀಫ್ ಆಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದಿನವಾದ ಜನವರಿ 15 ಸೇನಾ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಬಾರಿಯ 75ನೇ ಸೇನಾ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 50.44ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, 26ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದಿನಗೂಲಿಗಳು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೃಹ ಖಾತೆ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವ ನಿತ್ಯಾನಂದ ರೈ ಅವರು ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್‌ಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ದಿನಚರಿಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಿತ ದಂಪತಿಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹಾಳುಗೆಡುವುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನ ತಿಳಿಸಿದೆ.
- ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಪನ್ನಾದ ರೈತ ಇಂದ್ರಜಿತ್ ಸರ್ಕಾರ್ ಎನ್ನುವ ರೈತರಿಗೆ ಅವರ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕಲ್ಲೊಂದು ಹೊಳೆದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದ್ದು, ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಅದು ವಜ್ರವಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ರೂ.20 ಲಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯ ದೊರಕಿದೆ.

ಓದುಗರ ಅನಿಸಿಕೆ...

ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ : ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂರನೇ ಒಂದರಷ್ಟು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳು ಹಿಂಜರಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಲಿವೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂಜರಿತ ಇಲ್ಲದ ದೇಶಗಳೂ ಕೂಡ, ಹಿಂಜರಿತದ ಪರಿಣಾಮ ಎದುರಿಸಲಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಬೆಂಕಿ ಎಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲೂ ಅದರ ಕಾವು ತಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆ, ಅಥವ ನಮ್ಮಲೇನು ಆಗದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ?

ರಂಗಚಾರ್ ಎಲ್., ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ವಿಫಲಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ : ನೋಟು ರದ್ದಾದ ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ನಗದು ಚಲಾವಣೆ ಶೇ.83ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದೆ. ಇದು ಕಪ್ಪುಹಣ ತಡೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿ ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದನ್ನೂ, ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಹಣದ ಚಲಾವಣೆ ವಿಫಲಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಬಸಂತ ಕುಮಾರ ಪಾಟೀಲ, ಬಿಜಾಪುರ

ಸಂಪಾದಕರು :
ಪುಂಡಲೀಕ ಎನ್. ಕೇರೂರೆ,
ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ,
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮಹಾಮಂಡಳ ನಿ.,
ಬೆಂಗಳೂರು.

ಇವರಿಗೆ,

Edited, Published and printed by Pundalik N. Kerure, C.E.O. on behalf of the
Karnataka State Co-operative Urban Banks Federation Ltd., Bangalore - 560027.
Published at : # 132, K.H. Road, Bangalore - 560027.
Printed at : Navarathna Printers, # 35, 3rd Cross, Sudhamanagar, Bangalore – 560027.